Ч. 115 (12.771). Львів, середа 27. травня 1931. Państwowa opłata zaniesiona ryczałtem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 СОТ.

Комунікат Комітету Трьох.

Львів, 25. травня 1931.

У вчорашньому числі „Діла“ надрукували ми офіціяльний комунікат Комітету Трьох, опублікований у Женеві в звязку з українськими петиціями до Ліґи Націй. Досі не знаємо випадку, щоби якийнебудь Комітет Трьох проголошував окремі пресові комунікати в доручeній йому Радою Ліґи до розгляду справі. Колиж Комітет для розгляду українських петицій вважав тим разом за доцільне видати цей комунікат перед остаточним розглядом справи Ліґою Націй, йдучи навіть усупереч принятим у цій установі звичаям, то цим дуже підкреслив вагу справи, пригадав її актуальність і гостроту цілому міжнародньому політичному світові, а далі підкреслив, що вирішення цієї справи для міжнародньої політики не є таке маловажне, як це дехто представляє.

І хоч тим разом справа українських петицій не прийшла під розгляд Ради Ліґи на повному її засіданні тому, як каже комунікат, що дотеперішнє її розглядання „переконало Комітет Трьох, що годі полагодити цю справу інакше, ніж уважно розглядаючи всі співчинники цілої проблеми“, іншими словами: тому, що Комітет Трьох ще своїх студій над цією справою не закінчив, то сам комунікат Комітету Трьох і його появу вважаємо корисним для нас фактом. А це тим більше, що він заповідає недвозначно, що по доповняючих студіях справа українських петицій прийде на чергове засідання Ради Ліґи.

Колиж пригадаємо собі дотеперішню процедуру Ліґи Націй в анальоґічних до обговорюваної справах та усвідомимо собі факт, що Ліґа все і з правила старалася не комплікувати і не загнювати міжнаціональних відносин, але навпаки їх злагіднювати, то добре зрозуміємо інтенцію і зміст цілого комунікату. Комітет Трьох відбув підчас цієї сесії аж два засідання в цій справі і ця обставина дає нам дуже богато до думання. Видно, що був хтось, хто намагався ускладнювати й утруднювати працю Комітету. В комунікаті читаємо: „Комітет Трьох зібрався 21. і 22. травня і на тих засіданнях познайомився з деякими інформаціями, що їх доставив делеґат Польщі. Згідно з тими інформаціями польський уряд бачить можливість зліквідування зажалень, поданих у петиціях і предложених Комітетові Трьох“. Самозрозуміло, що ми не беремось входити за куліси засідань Комітету Трьох, бо вони нам не відомі, так само як не знані нам досі докладно обставини й мотиви опублікування комунікату, також як не знаний і оригінальний його текст, але не сумніваємося у тому, що польський делеґат міг давати всякі іформації про „можливість зліквідування зажалень“, хоч добре нам відомо, що досі в напрямі тієї „ліквідації“ не зроблено нічого. А як відноситься до самого комунікату польські впливові чинники — за те може послужити наглядним доказом між іншим становище звичайно поважного і зрівноваженого в таких справах консервативно-санаційного „Часу“. Він написав про комунікат таке:

„Комунікат Комітету Трьох, якому передали скарги, обмежує справу до платонічної декляриції; можемо її спокійно приняти до відома, з тим, що дальших наслідків вона мати не буде. Бо виключаємо евентуальність якоїнебудь угоди Ліґи в тій справі, що відноситься виключно до наших внутрішніх відносин“.

Становище, як бачимо, недвозначне, ясне і „переконуюче“ кожного польського патріота, особливож вихованого на краківському „Кур'єрку“, або на вміщуваних у ньому інтерв'ю в українських справах деякими провідними діячами санації. Коли таке становище до комунікату заняв краківський „Час“, то чого можна сподіватися від інших пресових органів санації, що рішає тепер у таких справах?

Одначе таке становище більшости поляків до цього комунікату цілком не перешкаджає деяким орґанам польської преси приносити у самих крикливих заголовках для своїх читачів таку сентенцію: „Польсько-українська угода доручена Комітетом Трьох“. Отже з одної сторони відбирається комунікатові всяку вартість і значіння, а з другої використовується його для пропаґанди ідеї т. зв. угоди, тобто якогось пакту, який так само як цей комунікат мав би обовязувати, на думку деяких польських чинників, тільки українців. Самозрозуміло, що до справи не слід так підходити. Щоби сяк так наладнати польсько-українські взаємини — на те треба передовсім фактів, з яких булоб видно, що в Польщі респектують і проводять у життя не тільки всякі міжнародні зобовязання супроти українців, але й власні конституційні та законні постанови.

Розмова з послом О. Луцьким

про пресовий комунікат „Комітету Трьох“ в справі петиції українських послів та сенаторів до Ліґи Націй.

Львів, 24. травня 1931 р.

Зараз по опублікуванні польською пресою офіційного женев. комунікату, виданого „Комітетом Трьох“ в справі петицій до Ліґи Націй з приводу т. зв. пацифікації, представник нашого часопису звернувся до урядуючого тепер голови Українського Клюбу пос. О. Луцького, щоби познайомитися з його поглядом на цей комунікат. Ось зміст їх розмови:

— Пане после, ви вже познайомились з учорашнім комунікатом „Комітету Трьох“ у нашій справі?

— Так, познайомився.

— Який ваш погляд на положення, витворене цим комунікатом?

— Найважнішим уступом в комунікаті вважаю завваження Комітету, що „неможливо розвязати питання (порушене цілою низкою відомих петицій) інакше, як по **дбайливім провіренні всіх співчинників цілої проблеми**“. Таким чином офіційно потверджено наші попередні відомости. „Комітет Трьох“ справді поширив провірку нашої петиції на цілу проблему життя українців у Польщі. Це безумовно корисний для нас факт і відповідає **нашому** бажанню.

— Як ви оцінюєте, пане после, згадку комунікату про останні вияснення польського делеґата?

— Не інакше, як сам комунікат. У ньому сказано виразно і **вже по одержанні цих вияснень**, що „задля повної провірки цілої справи „Комітет Трьох“ постановив здержатися з **засадничим її вирішенням...** до найближчого засідання“. Ця диплomатія зовсім виразна і не нам треба сердитися на неї.

— Не думаєте, що всеж таки шкода, що не вирішено справи вже тепер?

— Очевидно, що всі ми бажали би вже раз почути добре слово Ліґи Націй в нашій справі, але і в повітовім суді позовник не може oзначувати речинця для своєї справи. Коли Комітет Трьох поширив своє безпосереднє завдання і бажає розглянути справу на тлі всіх співчинників цілої проблеми, тоді очевидно не тільки мусимо, але й можемо спокійно помиритися з тим, що остаточне „засадниче вирішення“ в нашій справі усталить Комітет у вересні ц. р.

— Як оцінюєте становище Комітету Трьох до заповідженої міністром Залеським можливости наладнати справу польським урядом на основі „певного внутрішнього укладу“ перед цим речинцем?

— Ліґа Націй і її Комітет Трьох — це ареопаґ мира і тому вони завсіди, в кожній справі, радо витають заяву „пізваного“, що він сам ще спробує мирно полагодити справу. Цим разом Комітет також пішов цим шляхом на бажання польського уряду, але завважив, що робить це, **„щоби не виключити й такої можливости“.** З цього приводу Комітет очевидно сподіється, що заповіджена поведінка польського уряду стрінеться з радим відгуком з нашого боку і проявиться у мирному співжитті обидвох народів. Що торкається цього останнього уступу, то його зміст також цілком ясний. Комітет Трьох — щоби не виключити й такої можливости — дає **польському урядові не тільки нагоду,** але й дипльоматично чемне доручення **заспокоїти наше домагання** так, щоби це найшло добрий відгомін у нас і уможливило нашому народові мирне життя. Що Ліґа Націй і її Комітет Трьох — як і кожня міжнародня установа — не можуть бути речниками вічної боротьби поміж народами, тільки мусять проповідувати їх мирне співжиття — очевидне, але при можливо справедливім укладі відносин, — це розуміється само собою. Деякі польські часописи пишуть сьогодні, що в цьому уступі Комітет Трьох доручує не польському урядові, тільки виключно українцям, згоду з польським урядом. При цьому оці часописи ще й підповідають: на теперішніх умовах уряду, серед теперішньої дійсности. **Gute Miene zum bösen Spiel!** В комунікаті не тільки нема цього, але є щось зовсім інакше.

— Які події передбачуєте, пане после?

— У порозумінні з нами або й без попереднього з нами порозуміння **польський уряд повинен тепер старатися так полагодити свою українську проблему, щоби це принайменше на найближчу будуччину могло викликати добрий відгомін.** Цей відгомін буде залежати від витворених урядом фактів. **Тому ми завсіди і передовсім домагалися від уряду виразних і засадничих фактів.** Коли їх не буде, не буде й доброго відгомону і тоді почуємо в вересні засадниче вирішення Комітету Трьох.

— Піде уряд на здійснення таких фактів?

— Я вроджений оптиміст, але й привик придивлятися дійсності. І тому — —, але не випереджуймо подій.

— Які ваші погляди, пане после, на пізніше вирішення наших петицій Ліґою Націй, коли заповіджені урядом факти не довели би до ніякої розвязки питання навіть на найближчу будуччину?

— Пане товаришу, було би дуже неполітично недоцінювати всього, що може нам у цьому випадку дати Ліґа Націй. Це перший раз, по богатьох попередніх петиціях, нам вдалося дійсно ввести нашу справу на це міжнародне „форум“. Це перший раз заступається перед Ліґою, не за нами, але взагалі за „меншиною“ цілий гурт **англійських** послів. Дехто в нас не доцінює цього і забуває нашу минулорічну проґулькy до Льондону. Але було би, любий друже, може ще більшою помилкою сподіватися, що цей найвищий синедріон всесвітнього мира **дасть** нам те, чого поза своїм дуже цінним **моральним** присудом, — **не може дати...** Ліґа Націй, принайменче покищо, не суд, що карає винних і силою переводить лад на світі. Її завданням передовсім проголошувати формулу замирення в спірних справах і стежити за добрими умовинами мирного співжиття народів. Не забуваймо навпеті, що Ліґа Націй — це союз **держав.**

——o——

Кріза уряду в Австрії.

(Від нашого кореспондента.)

Відень, 22. травня 1931.

Останні події виявили дуже виразно, яку слабу підставу має т. зв. міщанська більшість в австрійському парляменті. Вправді після листо-падових виборів удалося з ріжними труднощами зложити такий політично-поміркований ка-бінет канцлера Ендера, в склад якого увійшли християнсько-суспільники та т. зв. „національ-ний господарський бльок“, однак парляментар-на більшість, на яку новий уряд міг рахувати, ослабла тому, що парляментарна репрезентація „Гаймверів“, т. зв. „Гайматбльок“ остав зі сво-їми 8 членами поза урядовим бортом.

Таким чином уряд Ендера вже від початку свого істнування мусів лявірувати між ріжними парляментарними групами. Раз націоналістичні „гаймверівці“ разом зі соціялістами голосували проти нього, потім „Ляндбунд“ (складова ча-стина „Нац. госп. бльоку“) хотів виторгувати якісь спеціяльні користи. Не диво, що й соція-лісти, бачучи ті труднощі уряду й брак повної гармонії внутрі урядової більшости, використа-ли ситуацію для себе. Хоча при останніх вибо-рах до парляменту, а також при всіх льокаль-них виборах, як напр. до краєвих репрезентацій у Горішній Австрії та Бурґенлянді, до комуналь-них рад у Кляґенфурті або Інсбруку, число со-ціялістичних голосів значно зменшилося — проте активність соц.-демокр. партії поважно зросла. Ще пів року тому вони боялися якне-будь гостріше виступити, бо рахувалися зі силь-ною організацією „гаймверів“. Нині, коли у та-борі цих останніх панує затяжна кріза, заго-стрена ще забороною публичних походів вій-ськового характеру, австрійські марксісти зно-ву настільки сильні, що недавно вдалося їм по-валити міністра соціяльної опіки Реша.

Так, як Реш, хотячи впорядкувати справу соціяльної опіки, яка справді на слабкому го-сподарському організмі Австрії тяжить нині надзвичайними тягарами, мусів димісіонувати наслідком спротиву соціялістичних Кас Хорих, так само тепер міністр фінансів Юх стрінувся з рішучою опозицією і то не лише соціялістів, але й у власних урядових приятелів у партії „гросдайчів“ (всенімців). Причина ось яка.

Державні доходи Австрії чимраз менші, так, що вирахували бюджетовий дефіцит на 140 міліонів шилінгів. На покриття тої суми міністр Юх запропонував м. і. оподаткувати платні дер-жавних і приватних урядовців. Крім того він вимагає від публичних урядовців ще й т. зв. „примусової жертви“, якою має бути резиґна-ція з частини різдвяної ремунерації. Ясно, що вже з демаґогічних причин соціялісти виступи-ли гостро проти зменшення урядовцям платні в якийнебудь формі. Колиж зі соціялістами йдуть у цій справі також проурядові „всенімці“, то це тому, що нечисленні ряди тої партії ре-крутуються здебільша з урядовців.

Таким робом вибухла кріза кабінету, бо мін. Юх і канцлер Ендер заявили, що санація фінансів мусить бути переведена, а інших мож-ливостей тої санації нема. Вони рішуче загрози-ли своєю димісією. Покищо справу відложено на час після Зелених Свят. Шукають ще за плят-формою для порозуміння з „всенімцями“, як нпр. при помочі проекту податку на парубків та заведення монополю сірників і бензини. Але порозуміння, якби й прийшло до нього, ледви чи буде мати трівку підставу. Скорше або пізні-ше диференції між урядовими партіями мусять довести до розлому, а одиноким виходом були би знову нові вибори.

Віденець.

—o—

Вступайте до фахових шкіл!

Під увагу батькам і матерям.

Зближається кінець шкільного року і на-стає пора подумати, до якої школи післати ди-тину.

Не всі батьки мають змогу вчити дітей у ви-соких школах. Більшість нашої молоді кінчає заледви народню школу, або лише кілька кляс загально-освітньої середньої школи. Теперішні часи виразно унагляднюють, що без фахової о-світи і відповідної практичної фахової підго-товки тяжко жити на світі. І тому добрий батько і мати не можуть лишати своїх дітей, не давши їм фахової освіти.

Для піднесення добробуту нашого народу мусимо давати українську молодь до фахових шкіл. У першу чергу мусять бути заповнені всі:

1. **Фахово-доповняючі школи** „Рідної Шко-ли“ для ремісничих термінаторів(ок):

а) у Львові: Мужеська при вул. Городець-кій ч. 95, Дівоча при пл. св. Юра 5;

б) в Перемишлі: Мужеська при вул. Смоль-ки ч. 10, Дівоча при вул. Татарській ч. 4.;

в) в Тернополі: Мужеська фах.-доп. школа при вул. Міцкевича 11.;

г) у Станиславові: Мужеська при вул. 3-го Мая ч. 18.

2. **Торговельна Школа з кооперативним на-прямком** у Львові, вул. Корняктів ч. 1.

Крім того слід би звернути увагу на україн-ські дівочі фахові школи у Львові, а саме: діво-чу фахову (середню) школу СС. Василіянок, вул. Длуґоша 17 і 3-літню дівочу фахову школу кооперативи „Труд“, Ринок ч. 39, з відділами кравецькими і білизнярськими.

Подбаймо, щоби наш молодий доріст не ду-сився по селах на вузьких клаптиках землі і не заповнював світових ринків товпами некваліфі-кованих і найгірше платних робітників. Україн-ський молодий доріст мусить видобути зпоміж себе нові кадри добре кваліфікованих фахівців і самостійних творців народньо-господарського життя. Широке поле для корисної праці маємо на **своїй** землі! Потребуємо спеціялістів ріжних ділянок: столярів, різьбарів, будівельників, шлюсарів, ковалів, масарів, голярів (фризієрів), кравців(чинь), моднярок, учительок жіночих фахових шкіл, учителів фахових шкіл, електро-техніків, радіотехніків, кіно-операторів, рільни-чо-промислових і годівельних техніків, торго-вельників, кооператорів і т. п. Не буде у нас безробіття, коли опануємо всі ділянки госпо-дарського життя!

Всі важніші інформації про українські і не-українські фахові школи, про умовини прийнят-тя і т. п. знайде кожний у книжочці під назвою: **„Фахові школи“**, яку можна дістати в книгарні „Рідної Школи“ у Львові, вул. Сикстуська ч. 20. за 75 сот. уже з пересилкою.

Спішіться, бо в справі записів треба до де-ких шкіл голоситися вже в місяці травні. Не за-недбуйте цеї преважної справи!

Головна Управа „Рідної Школи“.

—o—

Свято Шевченка у Відні.

Відень, 18. травня 1931.

Дня 14. травня відбулося у святочній салі віденського університету Шевченкове свято, про яке віденська преса подала отсе звідом-лення: В честь найбільшого українського по-ета, Тараса Шевченка, в сімдесяті роковини його смерти уладила українська студентська громада „Січ“ академію в університеті. Між присутніми видно було ректора університету, професора д-ра Ганса Іберсберґера, ректора техніки, професора д-ра Юнґа, ректора Хлібо-робської Академії, професора Ольбріха, гоф-рата Айзельсберґа та багатьох професорів. По вступнім слові професора Іберсберґера виго-лосив професор Дмитро Дорошенко, бувший український міністр закордонних справ, свя-точний реферат. На початку та при кінці свята виконав український мужеський хор пісні з текстами поета.

До цього треба додати, що цьогорічне Шевченківське свято було імпозантним вия-вом симпатії верхів віденської інтеліґенції до українського народу, особливо цінним з огля-ду на тяжкий час, який ми тепер переживаємо. Велика саля містила в собі окрім численних членів української кольонії багато німецького студентства з його професорами, представників

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 27. ТРАВНЯ 1931.

ЮЛІЯН РЕДЬКО.

Історія одного свята.

(Докторові А. Горбачевському на спомин.)

Ніколи не забуду тієї поїздки.

Так не їздив я ще ніколи в житті та й ледви чи ще коли поїду. Наче цісар-небіжчик, або як сам посол Вислоцький за часів минулого сойму.

Але треба з „кінця“ зачинати.

Є собі на світі одно таке маленьке, глухе сільце, зоветься — неважно, а зрештою нехай на-зивається Вичесанка. Ніхто й не згадував про нього ніколи. По інших селах збори, свята, ви-стави, читальню засновується, читальня розлі-тається, кооперативу посвячують, кооперативу ліцитують, — одним словом — рух, життя. А Ви-чесанка, — а, Боже святий, — шкода й рукою махнути. Звісно, — Вичесанка.

Аж раз, ні сіло-ні впало, приходить якийсь молодий парубіка, приносить письмо.

— Ти звідки?

— З Вичесанки.

— Що?

— З Вичесанки.

Певне якийсь дурний — думаєте, — але тре-ба глянути, що це за письмо.

Дивитеся, — аж там стоїть чорне на білому:

„Виділ Читальні у Вичесанці просить при-слати відпоручників на посвячення Народнього Дому, що відбудеться“... і т. д.

Своїм очам не вірите.

Невже? Хібаж це можливе?

Парубіка потверджує.

Нема ради. Треба їхати. Треба лишити шість місцевих засідань, троє зборів, зрезиґнувати з двох rendez-vous — і їхати до Вичесанки святи-ти Народній Дім.

Колиб так у Львові трапилося таке свято, то з бичом ніхто мене не вигнав би з хати. Свя-тіть собі, голубчики, самі! Один, правда, виїмок: посвячення української театральної салі у Льво-ві. О, — тоді так само, — все покину і полину... Та поки дожию до такого чуда, треба їхати свя-тити „Народній Дім“ у Вичесанці

Отже їду, а радше їдемо у двох з мецена-сом Л.

Їдемо залізницею. Днинка як золото. Весна, — неначе копія з „Лиса Микити“, — много-цвітна і т. д.

Їдемо й балакаємо. Ще не віримо. Може хтось закепкував собі із нас так здорово?

— Не знати, чи там хоч коні вишлють, — побоюється меценас.

— Підемо пішки. Мабуть недалеко.

Їдемо...

Нараз... Що це? Під такт торохкотіння коліс чуємо якусь мельодію. Спершу тихо, а далі все голосніше. Відкіля це?

Поїзд зупиняється на стації. Тут голосно лунає:

„Соколи, соколи, ставаймо в ряди,
Нас поклик „бодрімось“ взиває“...

Подорожні кидаються до вікон ми висідаємо. Перед нами, здовж шляху, доволі рівною лінією стоїть зо 20 козаків на конях. Виспівують со-кільського марша, скільки духу у грудях. Коні закосичені, на козаках жовто-блакитні стяжки, на смушевих шапках червоні шлики.

Хтож це замовив таку параду? — Дивимо-ся, чи не висідає який воєвода з поїзду... Нема нікого. А подорожні на нас показують пальцями:

— Кік! Кік! То українські посли приїхали!

Ага, — розшолопуємо врешті, — так це для нас така церемонія! Ну, годі. Робимо поважні міни й ідемо до тих „козаків“

Оподалік „козак“ тримає ще кілька коней за поводи. Звичайно, худі, гострохребетні, хлоп-ські коники.

— Невже ми маємо їхати на тих конях?! — лякається меценас. — Таж це віхорувати мож-на... Потім тиждень ні сісти, ні ходити...

— Дарма, пане меценасе, — для народньої справи не шкодить інколи й на вовкові поїздити, — не то на коні...

До нас чвалом підїздить командант „заго-ну“. Зголошує, що вислали його проводити від-поручників на свято до Вичесанки. Просить до фіри.

— Ну, Богу дякувати, — зітхає меценас. Фіра є, тільки ми її не запримітили зразу. А ці коні, що нам нагнали такого страху, то на них хлопці поїдуть, — є їх ще десь кількох.

Фіра заквітчана, прапорцями обтикана. Як свято, то свято.

Посідали. „Козаки“ поділилися — частина поперед фіри, решта позаду, по боках по одному. У кожного через плече списа (тичка від фасолі обкручена жовто-синьою бібулкою), а в руці страшна шаблюка, на голо, — з дерева витесана

— Трап! — скомандував провідник і все козацтво, разом із нашою фірою, рушило чвалом, на який тільки могли спромогтися виголоджені мужицькі конята. Тільки паперові шлики шу-міли за нами.

Будь-що-будь те все нас зворушило й захо-пило. В кільки то „свідомих“, „розвинених“ се-лах доводилося кільометрами болото місити, бо „забули“ коні вислати — а тут, у такій Виче-санці, диви! Як цісарів витають представників якогось там повітового товариства. Трохи гумо-ристично, — але щиро.

Наш добрий гумор експльодував голосним реготом, коли ми припадково оглянулися поза себе. За кіньми летіло доброї пів сотні дітей, у віці від 3—10 літ. Для кого як для кого, але для них цей день був найбільшим святом. Стільки вражінь! Радість на личках, жевріють щастям очі, піт ллється з чола, але ніхто не потурає, — летить усе за кіньми, хмару куряви збиває. А за ними шумлять не червоні шлики, а білі пра-порчики.

Ех! пани, так відай і сам цісар не їздив!

(Докінчення буде.)

преси та інших віденців, що цікавляться українською культурою та долею українського народу. З чужинців треба зазначити присутність литовського консуля та литовських і болгарських студентів.

По короткім змістовним привітанню зібраних головою „Січи" висловив професор Іберсбергер, під почесним протекторатом якого відбулося свято, свої приязні почування до українського народу, тепло згадав про свій побут на Україні перед війною, підніс наукове значіння професора Дорошенка та берлінського Українського Наукового Інституту, що стоїть під його проводом, а закінчив щирим побажанням кращої будучини українському народові.

Реферат проф. Дорошенка дав незвичайно пластичне представлення трагічної постаті українського ґенія та його величезного значіння для розвитку української нації. Досконале поєднання науковости й популярности в рефераті та привабливий спосіб викладу викликали бурливі оплески слухачів.

Добра орґанізація цілого свята й чудове виконання Нішинського „Закувала" (Пісня невольників) та „Заповіту" під проводом талановитого диригента Маценка дали притоку поодиноким присутнім німцям до висловів їх великого признання та задоволення. — **М. Д.**

Заборона 8-ох українських пісень!

Документи часу.

Starosta czortkowski. Czortków, 20. maja 1931.
L. 246/P. F.
Ukraińskie pieśni
zakazane.

Do

Powiatowej Komendy Policji Państwowej
w Czortkowie.

W załączeniu przesyłam odpis uchwały Wydziału Karnego Sądu okręgowego w Tarnopolu w sprawie zakazu dalszego rozpowszechniania broszury „Spiwannyk Ukraińskych Siczowych Strilciw" wydanej we Wiedniu w 1918 roku, ponieważ broszura ta w treści swej zawiera znamiona zbrodni zaburzenia publicznego z § 65 lit. a uk. i występku podburzania publicznego z § 302 uk.

Na stronicy 2 i 3, tej broszury znajdują się ustępy, w których autor usiłuje pobudzić do nieprzyjaznych kroków naród ruski przeciw narodowi polskiemu, oraz wzniecić pogardę i nienawiść przeciw Państwu Polskiemu.

Do powyższego odpisu załączam też tekst pieśni z powodu których „Spiwannyk Ukraińskych Siczowych Strilciw" został skonfiskowany. Z pieśni podanych na terenie powiatu czortkowskiego śpiewane są najczęściej „Szcze ne wmerła Ukraina" z charakterem hymnu państwowego, oraz pieśni „My Hajdamaky, my wsi odnaki" i „Sokoły, sokoły stawajte w rjady". Należy zatem nie dopuszczać do śpiewania tych pieśni, na winnych zaś śpiewania tych pieśni sporządzić doniesienia do Prokuratury.

Ponieważ zarządzenie powyższe nie jest jeszcze powszchnie znane, należy przeto w wypadkach godnych uwzględnienia, gdzie zachodzi możliwość odśpiewania powyższych pieśni, zwrócić uwagę odnośnym osobom, że za odśpiewanie tej pieśni zostaną pociągnięte do odpowiedzialności karnej.

O powyższem należy powiadomić Posterunki w powiecie. Golińaki mp.

Sąd okręgowy Wydział II w Tarnopolu. Dnia 29 grudnia 1930 r. Lczyn: Pr. 10/30/4. Wyciąg z protokołu wspólnego. Sąd okręgowy Wydział II Karny w Tarnopolu w sprawie prasowej rozpoznając wniosek Prokuratora okręgowego w Tarnopolu z 23 grudnia 1930. Pr. 14/30 na posiedzeniu niejawnem dnia 29 grudnia 1930 po wysłuchaniu wniosku Prokuratora postanawia: treść broszury pt. „Spiwannyk Ukraińskych Siczowych Strilciw" wydany we Wiedniu 1918 roku na stronicach 2 i 3, jak również szarfy chorągiewnej z napisem: „Borciam za Wolu Bractwo" zawiera znamiona zbrodni zaburzenia publicznego z § 65 lit. a, i występku podburzania z § 302 uk. Wydaje się zakaz dalszego rozpowszechniania powyższej broszury i szarfy. Uzasadnienie: Na stronie 2 i 3, broszury pt. „Spiwannyk Ukraińskych Siczowych Strilciw" znajdują się ustępy, w których autor usiłuje pobudzić do nieprzyjaznych kroków naród ruski przeciw Państwu Polskiemu. Treść napisu szarfy chorągiewnej „Borciam za Wolu Bractwo" usiłuje pobudzić społeczeństwo ruskie do wytrwania w dalszym nieprzyjaznym stosunku do Państwa. Ponieważ treść tak broszury jakoteż napisu szarfy zawiera w sobie znamiona zbrodni z § 65 a. i występku z § 302 uk. Sąd okręgowy zgodnie z przepisem § 493 pk. orzekł jak wyżej.

Przewodniczący L. Ostrowski mp. Protokolant aplikant sądowy Świstun. Za zgodność LS. Martynyk mp.

Skonfiskowano następujące pieśni:

1) Szcze ne wmerła Ukraina.
2) Ne pora, ne pora.
3) My Hajdamaky.
4) Bjut litawry buczni.
5) Hej zi Lwowa do Mukaczewa.
6) Hej ne dywujteś dobriji lude.
7) Sokoły, sokoły.
8) Szalijte, szalijte.

Святочна Академія для вшанування Василя Стефаника.

Свято, звязане з іменем великого письменника або діяча, може рахувати завсіди на успіх серед інтеліґентної громади. В неділю 24-го ц. м. виповнила нову театральну салю „Народнього Дому" широка й добірна публика не тільки з огляду на імя Василя Стефаника, який не має ніяких ворогів, але й на деякі імена виконавців програми.

Академія почалася вступним словом арт. Івана Труша, друга Стефаника з найкращої доби його молодости, коли оба вони були на студіях у Кракові. Видко було, що прелеґент був зворушений споминами із цих літ і шукав слів, щоби їх опанувати та звязати в суцільну картину. Зупинився він у своїй промові і над деякими рисами творчости Стефаника, і над деякими впливами на неї (Драгоманів, Успенський), і над літературним значінням його нарисів, які назвав „поезіями в прозі".

О. Кривіцька, відома артистка нашого театру, деклямувала справжню поезію в прозі, одну з найкращих, яку маємо в нашій літературі: „Моє слово". Був це зразок мистецької, глибоко пережитої деклямації — повної природної простоти, мягкости вислову і тепла. Не уявляємо собі, щоби хтонебудь із наших артистів зумів виголосити це краще, як Кривіцька, що вже самою своєю появою зібрала рясні оплески.

Гідною парою Кривіцької був п. Остап Луцький, що читав Стефаникових „Синів". Неодин, чуючи його повний, металевий голос, силу та патос при змальовуванні траґедії осиротілого батька, міг жалувати, чому О. Луцький не присвятив своїх сил драматичному мистецтву.

Точки програми, звязані безпосередньо з особою Ювилята, були переплетені виступами хору „Сурма", фортепяновим сольом п. Н. Нижанковського і сольоспівами п. М. Голинського.

Мужеський хор „Сурма", все готовий піддержати гарне діло, і цим разом виправдав уповні надії аранжерів та публики. Під кермою п. І. Охримовича відспівав він у першій части дві відом композиції Людкевича: „Чорна ріля" та „Ой по горі, горі", а в другій: Стеценкового „Прометея" (Стоїть Кавказ) і преґарну композицію К. Майстера „Сильні кола, повні вози", якою закінчено свято. Добре вишколений хор, що має дуже добірні голоси, співав, як завсіди, прецизно й легко — на повне вдоволення присутніх. Найбільше подобався останній твір, що своїм змістом саме підходив до ювилею нашого письменника.

Виступ д-ра Н. Нижанковського, який крім фортепянового супроводу відіграв ще як окрему точку свій власний твір „Варіяції на українську тему", був справжньою прикрасою Академії. Наш талановитий піяніст вложив у виведення цього твору всю свою душу, тому не диво, що його високомистецька гра зробила на всіх глибоке враження.

Великий успіх мав також артист Мих. Голинський, якого виступ приняла публика ураґаном оплесків. Співав Голинський „Минули літа молодії" О. Нижанковського, „Розжалобилася душа моя" Д. Січинського і як надаток арію з „Паяців" Леонкавалля (по італійськи). Величезний голос і добра інтерпретація співаних творів придбали нашому співакові немало нових симпатиків між українським громадянством.

На Академії відпала одна, чи не найбільш атракційна точка програми: слово Богдана Лепкого, який мав приїхати на це свято із Кракова. Письменник не почував себе цілком здоровим, а одночасно не міг відмовити краківській українській громаді виступити на вечорі в честь Василя Стефаника, призначеним саме на той самий день. Замість цього прислав преґарний лист до Стефаника, відчитаний на Академії братом його, п. Л. Лепким. Лист цей поміщений у вчорашньому нашому фейлетоні

На Академію наспіла низка привітних листів із поклоном для Ювилята. Є їх небагато і вони зовсім випадкові, але виключно тому, що „Т-во письменників і журналістів" у Львові, згідно з бажанням В. Стефаника, не робило нічого, щоби спопуляризувати його 60-ліття в цьому напрямі і само радило поодиноким товариствам та орґанізаціям стриматися від привітів.

З поважніших установ та відомих діячів надіслали привіти між іншими:

Зпоза вязничних мурів прислав сердечний привіт, „низький поклін і заяву глибокої пошани" — голова УНДО пос. д-р Дмитро Левицький; Виділ Наукового Т-ва ім. Шевченка, Головний Виділ Т-ва „Просвіта" у Львові, Управа Національного Музею у Львові, Музичне Т-во ім. Лисенка у Львові та Учительський Збір Вищого Музичного Інституту, „Центросоюз", Українське Технічне Товариство, гурт громадян з Кракова з арт.-мал. Олексою Новаківським (випадково у переїзді крізь Краків) та Богданом Лепким на чолі; редакція часописів „Літер.-Наук. Вістника", „Нового Часу", „Нової Хати" і „Народньої Справи", „В-во Червона Калина", Загальні Збори Т-ва „Учительська Громада", Українське Академічне Т-во „Січ" у Відні, „Взаїмна Поміч" українського вчительства", Українське Т-во допомоги біженцям з України, філія у Львові, Драмат. Студія „Хмаролім"; філія Т-ва „Учительська Громада" в Коломиї, Жіночий Кружок УПТ ім. Ганни Барвінок у Львові, В-во „Чесько-українська Книга" у Празі, Загальні Збори філії „Просвіти" у Товмачі і ін.

З персональних привітів годиться згадати про привітну телеґраму („великому українському письменникові найсердечніші бажання ад мультос аннос") Леона Васілевського, Василя Пачовського, о. д-ра Йосифа Застирця, Володимири Жуковської, д-ра Р. Стефановича і ін.

Всі привіти віділсані Ювилятові.

Арештованого не вільно бити!

Так каже головна команда польської поліції.

Підінспектор Головної Команди Польської Державної Поліції Шеринський містить в „Ілюстрованім Курєрі Цоденнім" статтю п. з. „Коли поліціянт може вжити фізичної сили?" В цій статті читаємо, що польська поліція має визначено виразно межі і права уживання зброї та фізичної сили. Вживання фізичної сили має свої законні рами, і хто ці рами переступить, той надуживає право, свою владу і за це жде його кара, передбачена карним кодексом. Фізичної сили може поліціянт ужити лише в крайне конечних випадках, коли не можна ужити лаґідніших способів. Фізичної сили може поліціянт уживати лише тоді, коли злочинець ще чинно ділає, а натомість не вільно уживати тієї сили супроти злочинця обезвладненого, арештованого, бо тоді поліціянт зі сторожа права стає мучителем, не гідним імені польського поліціянта. Виходячи зі становища, що того роду надужиття влади не сміють мати в польській поліції місця, головний командант П. П. видав наказ ч. 529. з дня 31: III. 1931., який є останнім словом у цій справі. В тім наказі сказано виразно, що поліціянт уживає сили тільки для зломання безправства та для оборони, але польський поліціянт не сміє арештованого бити Биття арештованої людини є ганебним пониженням людської гідности і пониженням самого поліціянта.

Далі читаємо в цій статті підінспектора Шеринського: „Коли поліціянт бє, то стає паршивою вівцею, яку треба зараз усунути для добра загалу, бо такий поліціянт стягає на суспільність ганьбу, плямить честь однострою і не заслуговує на жадні оправдання та мусить бути покараний, бо для нього нема місця в ґранатових рядах. Нераз такий осібняк скаржиться, що бив для добра служби, щоби приневолити арештованого признатися до вини, або що не міг себе опанувати, що биття було висловом обурення для злочину. Але для биття і знущання нема оправдання і тим способом не вільно вимушувати зізнань. Вже минули часи, коли проти злочинів боролися тортурами. Нині злочинцеві і злочинам поліція протиставить фахове знання, сучасні технічні засоби і силу інтелекту, які роблять середневічні засоби зайвими. На роздратованість і нерви у поліціянта нема місця".

Ось такі прекрасні слова читаємо у цій статті.

Памятайте про могили українських героїв!

З життя наших установ.

Загальні Збори Земельного Банку Гіпотечного, акц. сп. у Львові.

Дня 29. квітня ц. р. відбулися Загальні Збори акціонарів Земельного Банку Гіпотечного акц. сп. у Львові, на котрих принято й затверджено рахунковий звіт за р. 1930., та уділено абсолюторію Надзірній Раді й Дирекції Банку, як також ухвалено розділ чистого зиску, виказаного білянсом у загальній сумі зол. 465.838.88.

З предложеного Загальним Зборам звіту з діяльности Банку слід піднести, що Земельний Банк Гіпотечний мимо господарської кризи, котра найтяжче відбилася на рільництві, і в минулому році акредитував дуже видатно наше селянство, як також наші кооперативні установи, а в першій мірі кредитові, які обслуговують населення ширшої округи або повіту.

Після статистичних зіставлень кредити уділені банком представляються в такий спосіб: Селянські кредити: а) індивідуальні й парцеляційні векслеві позички зол. 6. 547. 734. 85; б) гіпотечні позички зол. 266.498.92; кооперативні кредити 1,415.241.52; купці й торговельні фірми 950.123.04; священики, церкви й монастирі 380.322.41; ріжні позички: (в тім кредити некооперативним нашим установам, кредити будівельні, промислові, на розбудову купелевих місцевостей, кредити ремісникам і інтеліґентам) зол. 1,043.415.63. Разом усі кредити виносять суму зол. 10,603.336.37. Повищим зіставленням є наглядно представлена кредитова політика Земельного Банку Гіпотечного. На основі цього зіставлення слід піднести, що Земельний Банк Гіпотечний дуже осторожно льокує свої капітали й тому то довіря громадянства до цеї установи з року на рік росте. Доказом цього довіря є зріст вкладів і біжучих рахунків, які з суми зол. 2,946.134.79 виказаної білянсом за р. 1929. протягом 1930. р. зросли до суми зол. 5.381 087 52, себто майже подвоїлися.

Мимо конкуренції наших льокальних кредитових кооперативних установ, які безумовно є покликані до збирання дрібніших ощадностей, зосереджуються в Земельнім Банку Гіпотечнім середні й більші вкладки, що лежать в інтересі самих вкладчиків, бо тільки більша грошова установа має спроможність в кожному часі і без труднощів виплачувати вклади, а зокрема Земельний Банк Гіпотечний своїм акційним капіталом, як також резервовими фондами дає найбільше забезпечення для своїх вкладчиків.

За останній рік діяльности виказав Земельний Банк Гіпотечний значний зріст усіх своїх аґенд, а через це міг також дати працю і прожиток більшій скількости наших фахових людей і нині Банк дає заняття 40 службовикам. Мимо збільшення персоналу, а через це також і збільшення адміністраційних видатків виказав Земельний Банк Гіпотечний поважний на нинішну господарську кризу чистий зиск у висоті зол. 465.838.88, який у порівнанні до зиску з р. 1929. збільшився кругло на зол. 100.000.

Цей зиск розділили Загальні Збори Акціонарів таким чином, що по приділенні приписаної статутом дотації резервового фонду в квоті зол. 89.204.35, через що резервові фонди Банку зросли до загальної суми зол. 329.771.18 — призначено на 7 проц. дивіденду квоту зол. 350.000 — а остаючу решту чистого зиску в квоті золотих 46.634.53 перенесено на слідуючий рік. Коли взяти під увагу, що в минувшому році виплатив Земельний Банк Гіпотечний 6 проц. дивіденду, то теперішня підвишка дивіденди за р. 1930 виказує нормальний розвій Банку, мимо критичности загальної господарської ситуації.

Корисний розвій майже усіх аґенд завдячує Земельний Бан Гіпотечний переведенії з кінцем 1928 р. підвишці акційного капіталу до висоти зол. 5,000.000, через що Банк мав спроможність у поважній мірі заспокоювати кредитові запотребування нашого громадянства, а в першій мірі селянства, яке користало в Банку з кредитів як безпосередньо, так також посередньо через акредитовані Банком кооперативні установи. Очевидно засоби Земельного Банку Гіпотечного далеко не вистарчають, щоби в цілости заспокоїти хоч би найконечніші кредитові запотребування нашої суспільности, тимбільше, що кредити, з яких Земельний Банк Гіпотечний має можність користати, а зокрема кредити в державних установах, є в порівнанні до власних засобів Банку дуже незначні, хоч Банк з огляду на свою, переважно селянську клієнтелю заслуговує на всесторонну піддержку держави й державних установ, що в нинішній господарській ситуації є вказане навіть зі становища державної рації.

З огляду на потребу якнайбільшої ліквідности не занедбував також Земельний Банк Гіпотечний іншого роду банкових інтересів, якими міг свою ліквідність збільшити.

Осторожна банкова політика управляючих орґанів Банку а зокрема кредитова піддержка наших установ як також уділювання кредитової помочі найбільше потребуючому селянству причинилися в значній мірі до віднискання цього довіря, яким Земельний Банк Гіпотечний тішився давніше в нашім громадянстві, а яке було захитане до усіх грошевих інституцій внаслідок відомих вальоризаційних законів.

—o—

Останні вісти

ПЕРЕД ВИБОРАМИ В РУМУНІЇ.

ПАТ повідомляє із Черновець, що в виборчій окрузі Чернівці зголосили 10 лист, м. н. 1 комуністичну. На листі урядового бльоку польського кандидата пересунули з 5 на 6 місце, тому цей мандат зовсім непевний. Пяте місце польського кандидата д-ра Жуковського заняв жидівський із Букарешту д-р Міхельсон.

КОНҐРЕС ППС.

У Кракові відбувається конґрес ППС. Атакувала опозиція під проводом Цьолкоша й „Діболі. Відповідав опозиції пос. Ліберман, якому учасники уладили маніфестацію. Ліберман сказав, що ППС є в огні боротьби та мусить напружити всі сили, щоби побідити. Відпираючи закиди опозиції, яка накинулася й на Вітоса (проводника „Пяста“), сказав, що мусить боронити також і його та пригадав його побут у Берестї. Вкінці сказав пос Ліберман: „Товариші! Одно знаю, що стара ґвардія відходить!“

ЦВК ППС переведе всі свої тези, бо має 90 голосів проти 60 гол. опозиції. Головою нач. ради виберуть мабуть б. марш. Дашинського, головою ЦВК пос. Барліцького.

КАТАСТРОФИ.

В Аґрені на Поморі прогульковці підчас дощу схоронилися в якімсь будинку. Нараз стіна завалилася та присипала кількадесять людей, з них 4 убила. — В копальні біля Ліеж (у Бельгії) в глибині 785 м. завалилася стіна та засипала кількадесять робітників, м. н. 1 з Польщі. — В Мадрасі підчас пожежі в копальні згинуло 10 людей, доля 60 невідома. — В Парижі підчас Зелених Свят був збільшений прогульковий рух. Згинуло 23 людей, 60 було ранених. — У Сетенґ (у Бельгії) вилетів у повітря дах хем. фабрики. Було ранених багато робітників. Втрат є на 80 міл. фр. Після вибуху, у віддалі 100 м. від місця катастрофи, згоріло у збірнику 150 тон бензини.

АВТОБУСОВА КАТАСТРОФА.

Дня 25. травня на Персанківці біля Львова (де відбуваються кінні перегони), автобус повний пасажирів ударив на придорожний стовп, а потім упав у рів. З пасажирів було ранених лише дві жінки.

АРЕШТУВАЛИ ПОДАТК. СЕКВЕСТРАТОРА.

Йосиф Папуґа, податковий секвестратор гол. каси III. скарбового уряду у Львові забрав собі 1.100 зол., які зібрав із податків від купців. Папуґу арештували.

КИНУВ МАТІР ІЗ КРІВЛІ.

В с. Торки біля Мостиськ Іван Горечко вбив свою матір, потім окровавленого трупа витягнув по драбині на крівлю та скинув на землю, щоби виглядало, що вона сама вбилася. Причина: спір за землю.

Спорт

Станиславів: РЕВЕРА—УКРАЇНА 4:1 (2:1).

До цих змагань виступила Україна без Кобзяра, який по контузії на змаганнях з Гасмонеєю ще не міг взяти участи в грі. Україна програла високоцифрово, хоч гра увесь час була вирівняна, а технічно грачі України значно перевищали господарів.

Ревера, як і всі провінціональні дружини, грає дуже амбітно, зате рівень гри доволі низький, хоч ліпше грає той, хто виграє. Тим разом дуже в підмогу Ревері прийшов сторонничий суддя п. Кунічек, який постійним відсвистуванням уроєних „фавлів“ до України доводив її змагунів просто до розпуки, а з чотирьох ґолів, стріляних до України, тільки один був правильний і заслужений. А саме першого ґоля стрілила Ревера вже в першій мінуті гри з вільного, подиктованого цілком безпідставно, другий ґоль упав у 47 мін. гри першої половини, бо суддя бачучи замішання під воротами України, не відсвистував половини, доки не було ґоля, третій ґоль стрілив Соболевський у 3 мін. другої половини з явно „спаленого“. Щойно 4-тий ґоль, стрілений у 18 мін. гри, був цілком заслужений. Почесного ґоля для України стрілив у 30 мін. дуже ефектовно Петрів. Самозрозуміле, що явно сторонниче суддювання не могло піднести духа нашої дружини, яка грала через це зі страхом і нервово. В Україні дуже слабо грала поміч Борсук—Бутель, крила не надзвичайні, дуже добрий Роман на обороні, у нападі Петрів і Лисик працювали однак за надто еґоїстично і мало затрудняли Маґоцького. Калецький ліпший як перше і мав кілька дуже вдатних моментів, хоч може має четвертого ґоля на сумлінні.

Публики зібралося понад 2.000, в тім числі більшість українців зі Станиславова й околиць, які, на жаль, не мали з чого бути вдоволеними.

Україна—Пролом 6:2 (4:1).

Товариські змагання України з Проломом, які відбулися у понеділок в рамах ювилейного Свята „Рідної Школи“, закінчилися перемогою України, яка виступила без Романа і Петрова, з Трушом на середині нападу і Бутлем I. на крилі на місце Кобзяра (в другій половині). Склад Пролому: Андріїшин (ворота) — Панашій, Росяк (оборона) — Стеткевич, Павловський, Гаврилів (поміч) — Якібчук, Кернякевич, Новицький, Попель, Світний (напад).

Через цілий час змагань технічна і тактична перевага України, яка задемонструвала гарну комбінаційну гру. Молоді грачі Пролому, це поки що дуже добрий матеріял, з якого при совісній праці можна буде скласти гарну дружину. З грачів Пролому вибивався воротар Андріїшин, який в другій половині боронив незвичайно притомно і жертвенно, хоч у першій половині видно було у нього трему. Новицький у нападі не показав нічого незвичайного, а його футболева каріера тільки на воротах, бо на грищу він мірнота. Ворота для України стрілили: Труш і Ґоцький по 2, Цимбала і Кобзяр, для Пролому Кернякевич.

Перед змаганнями голова місцевого Кружка „Рідної Школи“ д-р Волянський привитав змагунів України, а п. Павлусевичівні вручили від місцевого громадянства гарну китицю цвітів на памятку.

Публики, самої української, понад 500 осіб.

Ювилей Гарбарні і Висли.

Краків. Васаш (Будапешт) — Макабі 5:1 (1:1). — І. К. П. — Мор. Славія 3:2 (2:1).

Гарбарня — Васаш 2:0 (1:0).

Краків. Поґонь—Чорні 3:1 (2:0).

Краковія—Висла 4:3 (3:1).

*

Львів. Гасмонея—Макабі 2:1 (0:0).

ПОРАДИ У СПОРТОВИХ СПРАВАХ.

Наші люди у краю звертаються часто за порадами у спортових справах до поодиноких наших членів, а то й до посторонніх людей, які в свою чергу приходять з тим до Виділу Спорт. Т-ва „Україна“. Для вкорочення і влекшення справи подаємо всім заінтересованим до відома, що за всякими порадами щодо орґанізації українських спортових товариств, їх виряду і т. д., слід звертатися на адресу: Спортове Товариство „Україна“, Львів, Ринок 36 (Народня Торговля), яке подасть негайно бажані інформації всім тим, що до нього звернуться.

Виділ С. Т. „Україна“.

Памятайте про долю інвалідів У. Г. А.

Новинки

— Панахида в 5-ліття смерти бл. п. С. Петлюри. В неділю, 24. травня ц. р. відбулася у православній церкві у Львові при великому здвизі людей традиційна панахида за бл. п. головного отамана Симона Петлюру й усіх козаків, що полягли за незалежність України. Панахиду відправив о. прот. Пащевський українською мовою. Йому асистував о. дякон Єрмак (з Волині), який дуже сильним і прекрасним барітоном підніс настрій присутніх. О. прот. Пащевський сказав опісля гарячу проповідь, називаючи бл. п. Петлюру запальним і горячим лицарем та великим героєм і патріотом. Міш. хор. під умілим проводом радн. Купчинського співав, як звичайно, дуже гарно. В панахиді брали участь головно українські еміґранти з Великої України, а також багато галичан. Представником польської влади був один майор і один поручник.

— Українська малярська виставка у Варшаві. Український мистецький гурток „Спокій“ уладжує у Варшаві V. річну виставку праць своїх членів. Урочисте відкриття виставки відбудеться 4. червня ц. р. в год. 13.15 в салі при Уяздовських Алеях ч. 22, I. пов.

— „Світезь“ замкнена? Довідуємося, що воєвідський уряд здоровля замкнув відомий став для купання „Світезь“, мотивуючи це тим, начеб то цей став був нечистий, непригожий для купелі. Польська преса рекламує став на „Залізній Воді“ та пропонує польським підприємствам утворити купелевий басейн на „Погулянці“ та не дозволити відкрити „Світезь“, якої співвласниками були і деякі українці.

— Потонув вояк. У Львові на Замарстинові підчас купелі потонув вояк 26 п. п. Н. Балай.

— Весняна пошесть. На весну все збільшується пошесть самогубств із нещасної любови. На

днях у Львові при вул. Глинянській ч. 5 загнівався на свою наречену 21-літній Болеслав П. і скочив з другого поверху й поломив собі ноги та потовк ріжні части тіла. — При вул. Курковій Марія С. з нещасного кохання випила отруту, але їй випомпували жолудок, дали напитись квасного молока і вона вже здорова.

— **Миш у хлібі.** До львівської поліції прийшов Віктор Мазур і поскаржився, що купив хліб із пекарні Шпрецера й найшов у тім хлібі печеню миш. Взагалі в останнім часі трапляється багато подібних доказів охайности львівських пекарень.

— **Дар папи для жертв повені.** ПАТ сповіщає, що папа римський офірував 20 тисяч лірів на допомогу жертвам страшної повені на Виленщині. Гроші передані на руки архиепископа Ялбжиковського.

— **Комуністи перед варшавським судом.** У варшавськім окружнім суді відбулась розправа проти 17 молодих жидів-комуністів. На доказ їх вини переслухано 70 свідків. Десятьох підсудних засуджено за приналежність до комуністичної партії і пропаганду на 2—4 роки вязниці, інших підсудних суд звільнив.

— **Трьох людей утопилось у криниці.** В Типорові під Минськом упав до криниці 13-літній хлопець Заганьчик. Станислав Пахнік хотів ратувати цього хлопця, але був так застрашений, що сам утопився. Відтак 36-літній Война Жачек злазив до криниці драбиною, щоби добути бодай трупи, але драбина зломалась і Жачек також згинув на дні криниці. Трупи добула аж пожежна сторожа.

— **Мстивий робітник.** В Косцержині, серадзького повіту, дідич Шумелі знущався над робітником Осипом Бялковським, який вкінці, доведений до розпуки, рішив пімститися. Він убив у ночі сокирою самого дідича, його жінку і 9-літнього сина; після того втік невідомо куди.

— **Всі варшавські кінотеатри будуть замкнені.** Дня 15. ц. м. у Варшаві відбулись збори директорів кінотеатрів. Тому, що просьбу про зменшення податків за вистави компетентна влада відкинула, Збори ухвалили замкнути на літній сезон з днем 1. червня ц. р. всі варшавські кінотеатри.

— **Виконаний смертний присуд.** Головний воєнний суд у Варшаві затвердив смертний присуд на вояка 15. полку піхоти Евгена Маркевича, який в селі Заевні, повіту Столпці вбив для рабунку 4 особи. Президент відкинув просьбу про помилування і Маркевича розстріляли.

— **За шпіонажу.** Виленський суд засудив лісничого Нікодима Дзевалтовського на 12 літ вязниці за шпіонажу в користь сусідніх держав.

— **Терористи перед білгородським судом.** Дня 23-го ц. м. у Білгороді закінчився процес проти хорватських терористів. Трьох із них, Міля Селектовича, Андрія Тільмана і Міля Кірхмаєра засуджено на кару смерти через повішення, 5 підсудних членів тайної військової організації засуджено на 2—15 літ вязниці.

— **Катастрофа в копальні.** Коло Валендорфу в Туринґії у копальні в глибині 500 метрів завалилась стіна і земля присипала 6 робітників. Двох робітників удалось урятувати, інші згинули.

— **Муссоліні упав з коня.** Муссоліні, їдучи на прогульку до віллі Торльонія в Римі, перескакував рів і впав при тім з коня та легко поранив собі руку.

— **Нова жертва фінансової кризи.** Шеф віденського банку Степан Авшпіц кинувся у Відні з моста до Дунаю, але його урятував візник Франц Брана. Причиною трагічного кроку було те, що його банк, фірми „Авшпіц, Лібен і С-ка“, має 70 міліонів дефіциту і стояв перед банкротством. Цей випадок викликав у Відні велику сензацію, бо Авшпіц був відомий як один з найбагатших банкирів того міста.

— **Смертоносний поличник.** Берлінський робітник Фридрих Фінк посварився за дівчину з кельнером Рудольфом Кільом і вдарив його кілька разів по лиці та по висках так сильно, що той упав трупом. Фридрих Фінк боронився в суді тим, що хотів свого суперника тільки чинно зневажити, не вбити, і його засудили на півтора року вязниці.

— **Жертви туристики.** Шістьох англійських туристів вибрались на шпилі Піренеїв і коло Андори пропали серед гір без сліду. Між іншими пропав професор Ґреґорі з кембріджського університету і його дочка. За ними вже шукають цілий тиждень, але без успіху.

— **З українського наукового життя за кордоном.** Українське Природничо-Математичне Т-во влаштовує в Празі в четвер 28. травня ц. р. в 16. годині трицять перші членські збори в помешканні Т-ва, Прага II., Школьська 8. Денний порядок: 1. Доп. д-р Ф. Гула: „Гравітація“. 2. Біжучі справи.

— **Пасічницький курс у Львові.** Від 15. до 18. червня ц. р. у Львові Товариство „Сільський Господар“ улаштовує курс для **початкуючих пасічників.** Оплата за курс 5 зол. Про мешкання і харчі стараються курсанти самі. Зголошення слати до Т-ва „Сільський Господар“, Львів, вул. Зіморовича 20, **до дня 10. червня ц. р. — „Сільський Господар“.**

— **На карти „Рідної Школи“, що звільняють від алькогольних напоїв з нагоди Празника Воскресения Христового** зложили в зол. отсі Вп. Громадяни: через кружок „Р. Школи“: в **Дрогобичі:** 3: Веселий Юрко; 2.50: Лучків Степан; по 2: Городиський Осип, Веселий Теодор, Мак Микола, Волощак Еміліян, Легеза Остап, Смола Михайло, Сенів Гринь, Сенів Теодор, Ярослав Болецький; з **Познаня:** по 5: радн. Косак Олександер, інж. Ковальчук Василь; 4: Бойків Володимир; 3: Сірий Михайло; з **Олики:** Танцюра Олекса 10; з **Варшави:** інж. Попович Степан 10; з **Перемишлян:** д-р Свістель Франц 5; з **Лопатина:** суддя Трач Станислав 3. — Хто слідуючий?

— **Редакція і Адміністрація журналу „Дзвони“** повідомляє шановних читачів, що вирізані по конфіскаті адміністраційною владою сторінки II. числа „Дзвонів“ будуть окремо додруковані і розіслані з III. числом журналу.

Відозви й комунікати.

У. С. К. у Стрию до українського громадянства.

До Хв. Редакції „Діла“ у Львові.

В ч. 52. „Нового Часу“ Український Спорт. Союз оголосив комунікат, яким виключив С. Т. „Скалу“ у Стрию зі своїх членів за мниме зломання дисципліни через „сполуку“ з П. З. П. Н-ом без дозволу і порозуміння з У. С. С.

У. С. К. у Стрию видав на це отсей комунікат, який просимо помістити на сторінках Вашого часопису:

1. Неправдою є, що С. Т. „Скала“ злучилося з П. З. П. Н-ом, натомість правдою є, що У. С. К. у Стрию зголосив свою секцію копаного мяча „Скалу“ до Л. З. О. П. Н-ну, щоб дати змогу нашим копунам змагатись з чужими і своїми н. принціпі „рівний з рівним“.

2. Неправдою є, що сталося це без „дозволу і порозуміння“, натомість правдою є, що У. С. К. у Стрию порозумівся і дістав дозвіл на таке рішення на спеціяльно скликаній анкеті представників усіх україн. установ у Стрию. Правдою дальше є, що У. С. К. у Стрию спеціяльного дозволу від У. С. С. у Львові не дістав, але рівночасно правдою є, що У. С. К. у Стрию про одержання такого дозволу не старався, бо вже від кількох літ не був у ніякому контакті з У. С. С. у Львові, його членом фактичним не був і з цеї причини уважав навіть за зайве питати його в даній справі про думку. Виключаючи У. С. К. у Стрию зі своїх членів, У. С. С. у Львові присвоїв собі отже неслушно зверхні права, які йому у відношенні до У. С. К. у Стрию не прислуговують.

3. У. С. К. у Стрию ствержує отсим, що комунікат У. С. С. у Львові викликує дезорієнтацію серед нашого громадянства і забиває ініціятиву, яку зачав проявляти У. С. К. у Стрию для поширення ідеї спорту серед стрийського громадянства. Болюче воно тимбільше, що вийшов він з інституції, котрої завданням є пропагувати цю ідею.

4. У. С. К. у Стрию заявляє, що жадна деструктивна праця і перепони в роді комунікату У. С. С. у Львові не зможуть знеохотити У. С. К. у Стрию в боротьбі за краще завтра Нашого Народу шляхом фізичного виховання нашого громадянства і тому закликає всіх свідомих стрийських громадян, а спеціяльно молодих, гуртуватися в рядах У. С. К. у Стрию.

За Виділ:

Д-р А. Гарасимів, голова.

†

Людміла Грушкевичева

вдова по висл. професорі гімн. у Львові й директорі української гімназії в Яворові,

померла в 80-му році життя, в понеділок дня 25. травня. — Похорони в середу, дня 27. ц. м. попол. з дому жалоби у Львові при вул. Листопада ч. 11.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Петро Удовиченко-Комаровський, член делеґації уряду УНР, деякий час старшина для доручень при Ставці Гол. Отамана, в останніх роках вищий урядовець америк. вуглевого концерну Ґіше в Катовицях, помер там 7. травня ц. р. на запалення мозкової опони.

Покійник родився 1884 р., кінчив ґімназію в Таганрозі, після чого вступив у морську службу в чорноморській фльоті. Відтак переїхав у Москву, де кінчив право. В часі революції перейшов відразу як старшина у ряди стихійно формованих українських частин, брав активну участь у боротьбі з більшовиками, повнив теж службу у військовій командантурі м. Катеринослава. Користуючись його знанням англійської мови, уряд УНР часто висував Удовиченка при всяких переговорах із чужинними місіями, тимбільше, що була це людина з гарною освітою і репрезентативна.

Похорони Петра Удовиченка-Комаровського відбулися 12. ц. м. у м. Сосновці, де є православна церква і кладовище. І круги еміґрантів, і заряд копальні „Клеофас“ (конц. Ґіше) подбали про те, що похорони стали великою маніфестацією заслуг Покійника. На могилі промовляли, крім священика, ген. Сінклер, один сотник армії УНР і врешті один із козаків, який зайшовся спазматичним плачем і не міг дальше балакати, що зробило на всіх потрясаюче враження.

З великим сумом розходились учасники похоронів, жаліючи за ще одним активним учасником визвольних змагань, скошеним у ранніх роках на еміґрації. Покійник залишив сина на Вел. Україні і все чекав цього менту, коли доля позволить йому переїхати туди до нього. Не довелось! — В. Й. П.!

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

ПУБЛІЙ ВЕРГІЛІЙ МАРО: ЕНЕЇДА в 2000 ліття народин поета, переклав Мих. Білик. Стрий 1931.

ЖУРНАЛИ.

ВІЛЬНЕ КОЗАЦТВО, політично-літературний журнал. Прага, 25. травня 1931. Ч. 81. Рік вид. IV.

MORZE, organ ligi morskiej i kolonjalnej. Warszawa. maj 1931. Zeszyt 5.

PROMETHÉE Revue Mensuelle, organe de Defense Nationale des Peuples du Caucase, de l' Ukraine et du Turkestan, Paris, Avril 1931. Nr. 53.

NASZA PRZYSZŁOŚĆ. Wolna trybuna zachowawczej myśli państwowej. Tom XI. Warszawa, maj 1931.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Вівторок, 26. травня, година 7.30 веч. „Бесіда в Голівуді“.

Середа, 27. травня, година 7.30 веч. „Ріголетто“ Верді.

Четвер, 28. травня, година 7.30 веч. „Бесіда в Голівуді“.

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):

Щодня „Гальо! Радіо Шікаго“, песа Борта.

Малий Міський Театр:

Вівторок, 26. травня, театр нечинний

Цирк Станевських на площі Бема

дає щодня вистави в год. 8.20 веч., а у вівтірки, середи, суботи та неділі також пополудневі вистави в годині 4-ій.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Він і його сестра“ (Власта Буріян, Анні Ондра).

КАСІНО: „Роскоші гостинности“ (Бастер Кітон), „Портієри готелю „Атлантік“ (комедія).

КОЛЬОСЕИ: „Один із 36-х“ (відновлення).

ЛЕВ: Звукова фільма „Спір за сержанта Ґріша“ (на осн. Цвайга).

МАРУСЕНЬКА: Звукова й говорена фільма з Гарольдом Льойдом „Гарі, тримайся!“

ОАЗА: Студент зі Стокгольму“.

ПАЛЯС: Звукова фільма „Біла Тало“.

ПАН: Звукова фільма „Месаліна“.

ПАСАЖ: „Ніч шаленого“, „Дика кітка“.

ПРОМІНЬ: „Залізна маса“ (Фербенкс)

ФАТАМОРГАНА: „Лицар мадам д'Амур“ та „Пат і Паташон як герої“.

ХИМЕРА: Комедії „Кохання в експресі“, „Нуржі в спідниці“.

СТИЛЕВЕ: „Мадярська рапсодія“.

УТІХА: „Чортівський репортер“ (Еді Поло), „Парад жовніриків“

Програма радіо.

Вівторок 26 травня 1931.

Варшава (1411,8) 16.50 Програма для дітей. **Вильно** (368,1) 16.20 Твори Бізета. **Льондон** (356,3) 12.00 Концерт. **Берлін** (419) 16.30 Дута орхестра. **Рим** (441,2) 17.00 Концерт. **Прага** (486,2) 19.15 Легка музика. **Відень** (516,4) 12.00 Концерт. **Будапешт** (550,5) 9.15 Солісти. **Харків** (937,5) 15.00 Концерт. **Ленінград** (1000) 20.00 Концерт.

Середа 27 травня 1931.

Варшава (1411,8) 17.45 Концерт. **Вильно** (368,1) 12.05 Італійська музика. **Букарешт** (394,2) 17.15 Румунська музика. **Берлін** (419) 16.30 Радіоорхестра. **Рим**

(441,8) 12·15 Легка музика. **Прага** (486, 2) 18·25 Німецька авиація. **Відень** (516, 4) 11·00 Капеля Сіловтага. **Будапешт** (550,5) 19·05 Балалайкова орхестра. **Харків** (937, 5) 20·30 Концерт. **Ленінград** (1000) 16·00 Серенада Бетовена.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 26. травня 1931.

12.10, 15·20, 16·25, 19·50, 22·30 Грамофон, 15·10 Госп. комунікат. 16·50 Прогр для дітей. 17·15 „Геніяльні люди“, 17·45 Концерт, 18·45 Всячина, 19·10 „Культ. польсько-японські взаємини“, 19·35 Прес рад. денник. 20·00 Фейлетон. 20·15 Концерт, 22·00 Скрипк. реціталь, 22·50 Музика.

Середа, 27. травня 1931.

12·10, 15·20, 16·45, 19·25, 19·55 Грамофон. 15·00 Господарський комунікат. 15·50, 17·15 Відчит. 16·15 Програма для дітей. 16·30 Авдиція для наймолодших. 17·45 Концерт. 18·45 Всячина. 19·10 Рідьнича скринька й біржа. 19·40 Пресово-радіовий денник. 20·30 Концерт із Лайпціґу. 21·30 Літературна чвертьгодина. 21·45 Легкі пісоньки. 22·00 Танкова музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кооп. Український Театр у Львові. Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові.

Дрогобич:
26. V. Саля в Укр. гімназії „Хмара“.
27. V. Саля Сокола „Лялька“.
29. V. Саля Сокола „Життя Парижа“.

Дирекція дів. гімназії Р. Ш. у Станиславові подає до відома, що вступні іспити до кл. II–VIII відбудуться в червні в днях від 22—27, до I кл. і вписи до усіх клас від 27—30. 2077 2-3

Спілка Українських Студентів у Німеччині до своїх довжників. Спілка Українських Студентів у Німеччині звертається отсею дорогою до всіх колишніх своїх членів, які користувалися свого часу допомогою Спілки, з проханням і домаганням, щоб вони як не відразу, то бодай ратами звернули до каси Спілки побрані ними запомоги. — Наше українське студентство в Німеччині є нині в дуже скрутному положенні, а Спілка не має ніяких фондів, щоби прийти йому хочби з найменшою матеріяльною поміччю. Зноваж економічна кріза, в якій опинився наш край, не робить ніякої надії на те, щоби заклик до всього громадянства по жертви міг привести бажаний успіх Тому в першу чергу повинні прийти своїм товаришам з допомогою ті, котрі самі користувалися такою матеріяльною допомогою Спілки, тимбільше, що частина допомог була уділювана у формі позичок, а до того багато з тих членів находяться тепер у такому положенні, що можуть звернути Спілці побрані допомоги. Беручи вище наведене в основу своїх міркувань, рішила управа Спілки згідно з постановою Загальних Зборів звернутися до своїх б. членів і довжників з цим закликом і заявляє, що буде змушена супроти тих всіх, що не дали навіть відповіди на упімнення, поробити відповідні заходи аж до подання їх імен до прилюдного відома включно — **За управу Спілки Українських Студентів у Німеччині: Роман Макух**, голова; **Дмитро Німиловович**, секретар.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИКАРСЬКО - ЮВІЛЕРСЬКІ роботи виконує найдбайливіше — Домбровскі і Розважевскі — Львів. Академічна 2. ГОДИННИКИ, БІЖУТЕРІЯ, СРІБЛО. — Великий вибір. Дешево. Догідні умови. 1447 15 –?

ЄКЛЬОТОВІ плащі жіночі, мужеські, шкільні — дуже дешево в робітні „ПАЛЛІЮМ“ — Вірменська 3. — тел. 54 24.

КАГАНЦІ й ремені для псів поручає найдешевше робітня Барера, пасаж Гавсмана. 2028 2—?

КІМНАТА фронтова, умебльована, з осібним входом, від зараз до винайму. Супінського 8. правий партер. Оглядати між 5—7. 2063 3—3

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик, прецизійні, продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони знана фірма **Іван Зельтенрайх,** Львів, пл. Марійська ч. 5. 1538

ПРОДАМ соняшну каменицю з огородом, 15 вільних літ від переносного, 2 покої вільні, дохід 8000 зол., довгоречинцева позичка 4000, вклад 4500 доларів коло „Меркурого“, Відомість Анчевських 1/II пов. двері 11, від 12—16. 2093 3-3

ДОРА БІЛЯ ЯРЕМЧА. Пансіон „Саренка“, гарно положений, біля ліса, ріки, стації — поручає соняшні покої з повним удержанням. Кухня домашня. кефір від гірський. Ціни помірковані, в травні та червні знижені. Зголошення: Пансіон „Саренка“ Дора. 2095 2—2

ЯМНА АД ЯРЕМЧЕ. Пансіон о. Тимкова вітчиняється 1/6 1931. 2078 3-5

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-Р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар заграничних клінік, спеціяліст скірних, венеричних і сексуальних недуг (полова неміч) та **лікарської косметики**

ординує в скірних недугах
і т. д. від год. $8^{1}/_{2}$—10, 14—16.
в косметиці від 10—11 і 16—18
в неділі і свята від 10—11.

Гірське сонце. Вапофор. Дітермія. Кріотерапія. Сепаратковї ждальні.

ЛЬВІВ, вул. Сикстуська ч. 22, III. п.
(біля Нар. Гостинниці).

Вінда до вжитку. **Телефон 38—90.**

ОПЕРАТОР

Д-р Д. САССОВЕР

ординує в недугах хірургічних. Лікування жиляків

ЛЬВІВ, КОЛЛОНТАЯ 7. Тел. 38—51.

1953 10-30

Вп. Пане Карабіневич!

Прошу ласкаво звернути мені всі мої річі, котрі Ви забрали з помешкань, де я мешкала підчас мого побуту в Вашому Театрі. Враз з річами прошу прислати мої примірники: „Вір Ізраїль“ і „В бігах“.

Ґажу, яку Ви мені не заплатили, прошу віддати на „Рідну Школу“.

Анна Єроміна-Сизова
артистка Укр. Театру.

Адреса: Козін коло Дубна. Іван Петрікеєв, для Сизової Анни.

Подяка.

Дня 13. травня 1931 р. помер Д-р Іван Куровець. В часі Його короткої, але тяжкої недуги совісно берегли Покійника — лікарі — Товариші Д-ри Кашубинський, Коновалець, Максимонько, Панчишин і Подолинський.

Доглядали з посвятою СС. Служебниці Методія і Мавра — в день і в ночі, служили своєю поміччю сусіди — директор Островський і адв. Д-р Т. Заяць.

А коли лікарська наука і залізний організм Покійника завели та велике серце замовкло, прийшла хвилина віддати рідній землі його дорогі тлінні останки.

Над домовиною відправляли Панахиди о. мітр. Базюк, о. проф. Громницький, о. д-р Костельник, парох о. Садовський, о. крил. Томович та о. проф. Хомин.

Супровожали на далеку дорогу парох о. Садовський — та під проводом о. мітр. Базюка, оо. крилошани Лопатинський і Томович, о. ігумен Ч. С. В. В. Т. Галущинський, о. д-р Й. Застирець, о. д-р Г. Костельник, о. Лаба, о. Лончина, о. Семчишин, о. Вол. Тисовський, парох Калуша.

Хор під проводом радника Купчинського закінчив прегарні похоронні співи піснею „Ой Морозе, Морозеньку“.

В часі походу на цвинтар наперемінну зі співами — грали музики тов. „Зоря“ у Львові і городецького передмістя.

Прощали великого Праведника пп. посли Луцький і Галущинський, Д-р Подолинський і Д-р Сохацький, який привіз грудку калуської землі, де Покійник зріс на велитня і де, як сам казав, стратив родину, політичний і матеріяльний доробок.

У похоронах увяли участь численні делеґації з Калущини, безліч приятелів і знайомих Покійника.

Всім їм тут і неназваним, що не з обовязку — а з привязання і любови заходилися і провожали Д-ра Куровця — складаю сердечну подяку від Родини.

Д-р Гриць Лучаківський.

Болехів, у травні 1931.

Подяка.

Оцим складаю глибоку подяку Вп. докторові М. Тимкові, лікареві в Сколім за щиру, дбайливу, безкорисну і успішну лікарську опіку в часі мого перебування в Сколім.

Теодозія Сеник.

Львів — травень 1931 р. 210

Замкнення рахунків Земельного Банку Гіпотечного, Акційної Спілки у Львові за адміністраційний рік 1930.

РАХУНОК БІЛЯНСУ

Чинний стан:

	ЗОЛОТІ		ЗОЛОТІ	
Каси і суми до диспозиції в Банку Польськім і П. К. О.			221.207	99
Заграничні валюти			111.029	01
Цінні папери:				
а) державні позички	14.166	50		
б) гіпотечні папери	2.560	60		
в) акції	99.429	61	116.156	71
Уділи і акції в консорц. інтересах			34.389	50
Краєві банки			302.416	44
Заграничні банки			148.132	65
Векслі			9,167.306	75
Біжучі рахунки (дебетові сальда)				
а) забезпечені	1,069.908	83		
б) незабезпечені	99.621	87	1,169.530	70
Термінові позички			179.792	—
Недвижимости			474.469	31
Ріжні рахунки			514.929	63
Гіпотечні позички			266.498	92
Гіпотечні відсотки			19.558	16
			12,725.417	77

Довжний стан:

	ЗОЛОТІ		ЗОЛОТІ	
Власні капітали:				
а) акційний	5,000.000	—		
б) резервовий	123.988	97		
в) прочі резерви	4.097	86		
г) амортизаційний капітал	132.480	—	5,260.566	83
Вклади:				
а) термінові	2,445.584	15		
б) à vista	1,503.403	70	3,948.987	85
Біжучі рахунки (кредитові сальда)			1,432.099	67
Інкасові зобовязання			2.778	21
Реесконт			410.021	65
Краєві банки			67	80
Заграничні банки			527.711	06
Ріжні рахунки			207.510	92
Заставні листи			266.498	92
Непідняті купони заст. л.			35.934	47
Векслеві відсотки на рік 1931			167.401	51
Зиск:				
а) решта з р. 1929 . 4.476·58				
б) за р. 1930 . 461.362·30			465.838	88
			12.725.417	77

Ґарантії 1,864.785·86
Інкасо 248.075·48

РАХУНОК СТРАТ І ЗИСКІВ

Видатки:

	ЗОЛОТІ	
Виплачені відсотки і провізії	316.260	56
Адміністраційні кошти	347.798	06
Податки	169.042	97
Амортизація	11.601	21
Відписи на довжниках	15.088	77
Ріжні	23.651	24
Зиск	465.838	88
	1,349.281	69

Доходи:

	ЗОЛОТІ	
Решта зиску з р. 1929	4.476	58
Побрані відсотки і провізії	1,112.210	04
Курсові ріжниці	100.994	76
Доходи з недвижимости	27.330	92
Зворот відписаних претенсій	1.669	67
Ріжні	102.599	72
	1,349.281	69

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:
о. Олекс. Ковальський, Алексій Саляк, Роман Левицький.

ЗА БУХАЛЬТЕРІЮ:
Яків Косоноцький.

ЗА ДИРЕКЦІЮ:
Волод. Сінґалевич, Д-р Юлій Савчак, Д-р Павло Кривуцький.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З печатні Видавничої Спілки „Діло“ Львів, Ринок ч. 10.